

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Гросул А.В., аспірант*,

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Сучасний економічний простір характеризується інтенсифікацією цифрової трансформації, де платформні рішення стають ключовим інструментом забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Цифрові платформи, як інтеграційні екосистеми, об'єднують учасників ринку, технології та ресурси, трансформуючи традиційні бізнес-моделі. Їхня роль полягає у формуванні нових конкурентних переваг, що базуються на інноваційності, гнучкості та здатності адаптуватися до динамічних змін ринкових умов.

Основною перевагою цифрових платформ є здатність генерувати мережевий ефект, де зростання кількості користувачів прямо впливає на цінність платформи для усіх її учасників. Це забезпечує масштабованість, яка неможлива в класичних бізнес-структурах, та формує бар'єри для входження нових конкурентів. Такі платформи створюють самопідживлюваний механізм зростання, де кожен новий учасник підвищує привабливість системи в цілому. Крім того, використання аналітики великих даних і штучного інтелекту дозволяє пропонувати персоналізовані рішення, підвищуючи лояльність клієнтів і зміцнюючи їхній зв'язок із брендом.

Важливим фактором конкурентоспроможності є операційна оптимізація. Автоматизація процесів через інтеграцію хмарних сервісів, IoT чи API знижує витрати на управління та прискорює виконання завдань. Це дозволяє підприємствам перерозподіляти ресурси на розробку інноваційних продуктів чи вдосконалення якості послуг. Наприклад, автоматизовані системи логістики чи динамічного ціноутворення допомагають ефективно реагувати на коливання попиту, що особливо критично в умовах глобалізованого ринку.

Цифрові платформи також розширюють географічні межі діяльності, надаючи доступ до світових ринків навіть малим і середнім підприємствам. Глобалізація можливостей руйнує традиційні бар'єри, пов'язані з фізичною присутністю, і відкриває перспективи для

* Науковий керівник – *Зубков С.О., д.е.н., професор*

масштабування бізнесу без значних капіталовкладень. Одночасно платформи сприяють зменшенню транзакційних витрат шляхом усунення посередників, що робить послуги доступнішими для кінцевих споживачів і підвищує рентабельність бізнесу.

Однак інтеграція цифрових платформ супроводжується викликами, які безпосередньо впливають на конкурентоспроможність. Кібербезпека залишається критичним аспектом, оскільки вразливість даних або їхня втрата може призвести до збитків і падіння довіри клієнтів. Регуляторні обмеження, такі як вимоги до зберігання даних або антимонопольна політика, змушують компанії враховувати правові ризики та адаптувати стратегії. Крім того, залежність від сторонніх платформ створює загрозу втрати контролю над клієнтською базою або даними, що може підірвати стабільність бізнесу.

Для успішного використання цифрових платформ необхідна стратегічна адаптація. По-перше, важливо визначити цільові сегменти аудиторії та інтегрувати технології, які відповідають їхнім потребам – від хмарних рішень для B2B-ринку до мобільних додатків для споживачів. По-друге, ключовим є побудова екосистеми, де партнери, розробники та клієнти взаємодіють у єдиному середовищі, що посилює інноваційний потенціал. Інтеграція блокчейну для прозорості операцій або AI для прогнозування ринкових трендів стає конкурентною перевагою.

Конкурентоспроможність у цифрову епоху вимагає неперервного вдосконалення. Моніторинг зворотного зв'язку, тестування нових функцій та ітераційні оновлення дозволяють підтримувати актуальність платформи. Крім того, інвестиції в кібербезпеку, навчання персоналу та адаптацію до регуляторних змін є обов'язковими елементами стратегії.

Цифрові платформи перетворюються на стратегічний стрижень конкурентоспроможності, де успіх визначається здатністю комбінувати технологічні інновації з ефективним управлінням ризиками. Майбутнє належить децентралізованим моделям, де взаємодія в рамках екосистем, гнучкість та швидкість адаптації стають вирішальними чинниками. Компаніям, які прагнуть лідерства, необхідно розглядати цифрові платформи не лише як інструмент, а як інтегральний компонент довгострокової стратегії розвитку, спрямованої на створення стійких конкурентних переваг у світі, що постійно змінюється.